

TANTÁRGYI PROGRAM

Tantárgy neve: A fejlődés gazdaságtörténete	Tantárgy Neptun kódja: GTGVÖ120BN Gazdaságelméleti és Módszertani Intézet
	Tantárgyelem: szabadon választható
Tárgyfelelős:	Bartha Zoltán, egyetemi docens https://gemi.uni-miskolc.hu/barthazoli
Tematika:	https://gemi.uni-miskolc.hu/fegatt
Órák időpontja:	Hétfő 16:00-17:30
Órák helye:	A4/421B
Javasolt félév: 3 ^Ő	Előfeltétel: -
Óraszám/hét: 2+0	Számonkérés módja: aláírás, kollokvium
Kreditpont: 3	Munkarend: nappali
Kiállítva:	2023. szeptember 1.
Tantárgy feladata és célja: A tárgy feladata a gazdasági környezetre való szélesebb rálátás elősegítése. Ennek érdekében a tárgy európai gazdaságtörténeti példákon keresztül megmutatja, miként járulnak hozzá a múltbeli tapasztalatok a közösségünk kollektív tanulásához, az ún. gazdasági-politikai intézmények fejlődéséhez, és ezáltal a közösség igényeinek egyre magasabb szintű kielégítéséhez. Cél annak megvilágítása, hogy a múltbeli példák ismerete gyakran igen hasznos lehet a jelen gazdaságpolitikai döntéseinek mérlegelésekor.	
Fejlesztendő kompetenciák:¹ tudás: T1 képesség: K2 (EEF, GM, KM, NG, PSZ, TV), K3 (GM, NG) attitűd: A2 (EEF, KM, NG, PSZ), A3 (GM, TV), A7 (NG) autonómia és felelősség: AF2 (GM, KM, NG, TV), AF3 (EEF, NG, PSZ)	
Tantárgy tematikus leírása:	
Előadás:	
09-11	Miért foglalkozunk gazdaságtörténettel? Miként segít a jelenlegi döntéseinkben a múlt ismerete? A hosszú távú fejlődésünk kulcsa: Az erőforrásokkal bőségesen ellátott gazdaságok nem feltétlenül gazdagok, de az erőforrásaikat hatékonyan használó gazdaságok szinte mindig azok, függetlenül az erőforrás ellátottságtól
09-18	A kereskedelem jelentősége Európában. A kereskedelem, mint nem zéró összegű játszma
09-25	A népesség változásának hatása a szakosodásra és a technikai haladásra: Malthus és Pepys nézete
10-02	Mik a szakosodás intézményi feltételei? Versengés, csalás vagy járadékvadászat: a politikai rend jelentősége (korlátozott és nyílt hozzáférésű rendszerek)
10-09	Az oktatás, az egyetemek, a kutatás és az innováció kapcsolata. Az oktatási intézmények szerepe az új gazdasági ismeretek átvételében, és a gyors felzárkózás elmaradásának magyarázatai
10-16	A bankok és a pénzrendszer szerepe a fejlődésben. Az európai bankrendszer kialakulása és fejlődése.

¹ A kompetenciák jelölésében a sorszám a szakok képzési és kimeneti követelményeiben (KKK) szereplő sorrendet jelenti, T: tudás, K: képesség, A: attitűd, AF: autonómia és felelősség. Olyan tárgy esetében, amelyet több szakon is oktatnak egyszerre, az igényelt/fejlesztett kompetencia sorszáma szakonként kerül megadásra. A sorszám mellett zárójelben található a szakok rövidítése: (EEF: emberi erőforrások, GM: gazdálkodási és menedzsment, KM: kereskedelem és marketing, NG: nemzetközi gazdálkodás, PSZ: pénzügy és számvitel, TV: turizmus-vendéglátás).

	A holland tulipántól Ponzi postai kuponjain keresztül a buborékokig – A pénzügyi rendszer átka. Hyman Minsky ciklusai
10-23	Nemzeti ünnep – oktatási szünet
10-30	Rektori szünet
11-06	Európa megosztottsága és felemelkedése – hátrányból előny; a verseny szerepe a fejlődésben. Ki veszi meg azt a rengeteg rongyot? Fogyasztói társadalom már a 19. században – a fogyasztás szerepe a modern gazdaságok növekedésében
11-13	Munkamorál és értékrend – az értékek szerepe a fejlődésben. Max Weber nézetei.
11-20	A nemzetközi gazdasági rend hozzájárulása a fejlődéshez.
11-27	Kereskedelempolitika és nemzetközi pénzügyi rend.
12-04	Gazdasági világválság és az önszabályozó gazdaság elképzelésének alkonya. Tervutasítás, vegyesgazdaság, és aktivista állam Félév lezárása, tanulságok összefoglalása
12-11	Zárthelyi dolgozat (az aláírás megszerzéséhez kötelező!)
<p>Váratlan helyzeti kiegészítő A tematikában leírtak a jelenléti oktatásra vonatkoznak. Amennyiben félév közben áttérünk az online oktatásra, az itt leírtak változhatnak, amiről a hallgatók a Neptunban kapnak értesítést.</p> <p>Az előadások látogatása ajánlott, de nem kötelező. Ez előadásokon való részvétellel többletpontok nem szerezhetők, ugyanakkor az ott elhangzottak nagyban segítik a félévközi és félévvégi feladatok megoldását.</p> <p>Félévközi számonkérés módja és értékelése: Az aláírás megszerzése: Aláírást azok a hallgatók szereznek, akik a zárthelyi dolgozaton legalább 5 pontot érnek el. A zárthelyi dolgozat 15 feleletválasztós kérdést tartalmaz, egy-egy helyes válasz 1-1 pontot ér. A feleletválasztós kérdéseknél négy lehetséges opció közül kell kiválasztani az egyetlen helyes választ. A zárthelyire 30 perc áll rendelkezésre. A vizsgára bocsátás feltétele: aláírás megszerzése Kollokvium teljesítésének módja, értékelési szempontjai: A hallgatók írásbeli vizsgát tesznek a vizsgaidőszakban. A vizsgán egy gazdaságtörténeti esetet dolgoznak fel, és adnak választ a vizsgalapon található kérdésekre. Ezek a kérdések főleg az eset tanulságaira, és azokra a megoldásokra vonatkoznak, amelyek segíthetnek a hasonló esetek negatív következményeinek elkerülésében. A vizsgán maximum 15 pont szerezhető, és legalább 5 pont szükséges az elégséges érdemjegy eléréséhez. A vizsga időtartama 45 perc. Ponthatárok és a végső jegy kiszámítása: 1. Zárthelyin szerzett pontok (max. 15) 2. Írásbeli vizsgán szerzett pontok (max. 15) 0-14 pont: elégtelen; 15-18 pont: elégséges; 19-22 pont: közepes; 23-26 pont: jó; 27-30 pont: jeles.</p>	
<p>Kötelező irodalom: A tantárgy diasorai (a zárt e-learning rendszerben érhetőek el): https://elearning.uni-miskolc.hu/zart/ Karl Gunnar Persson: An Economic History of Europe. Knowledge, Institutions, and Growth, 600 to present. Cambridge University Press, Cambridge, 2015. ISBN 9781107479388</p> <p>Ajánlott irodalom: Fredrik Erixon & Björn Weigel: The Innovation Illusion. How so little is created by so many working so hard. Yale University Press, London, 2016. ISBN 9780300217407 James Robinson – Daron Acemoglu: Miért buknek el nemzetek? A hatalom, a jólét és a szegénység eredete. HVG könyvek, Budapest, 2013 ISBN 9789633041093 Joel Mokyr: The gifts of Athena. Historical origins of the knowledge economy. Princeton University Press, Princeton, 2011. ISBN 9781400829439 Honvári János: Európa gazdaságtörténete. Széchenyi István Egyetem, 2006.</p>	